VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXVI. évfolyam, 7981. szám | Szerda, 1970. november 18. | 4 oldal, 30 bani

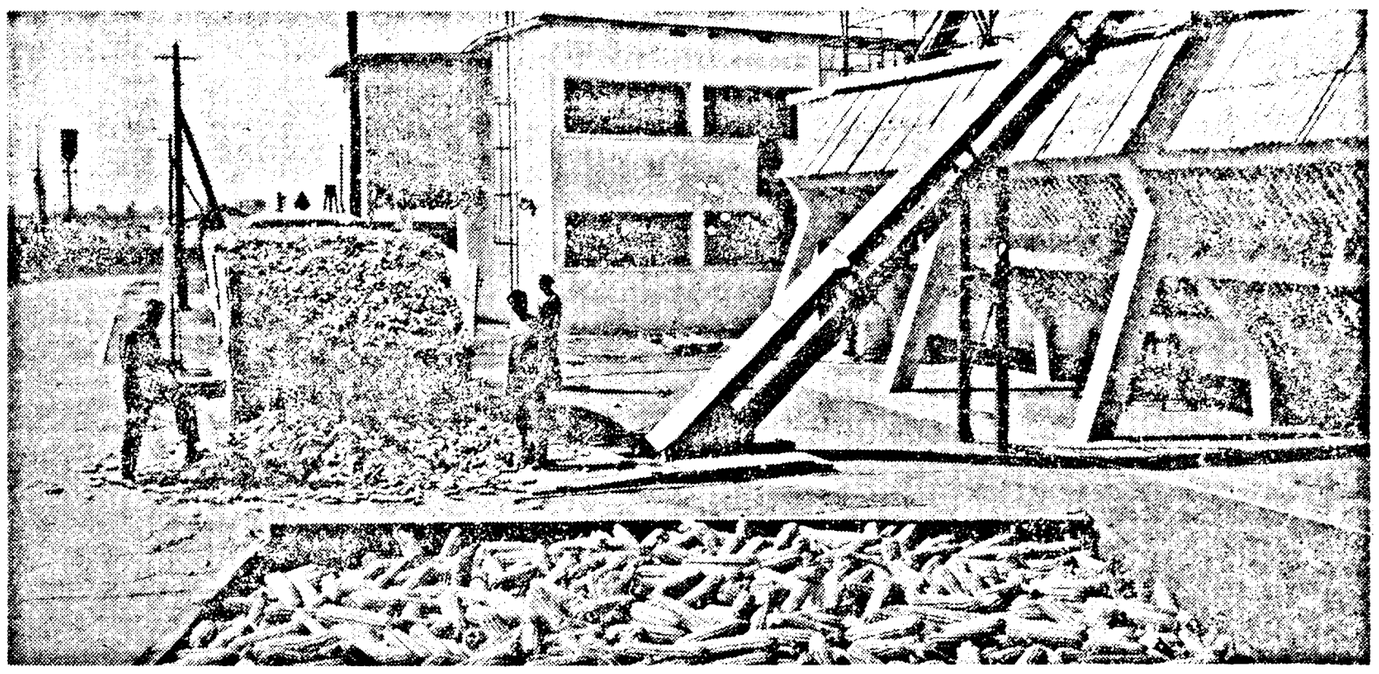

A buzăui vállalat arra rendezkedett be, hogy elsőrendű minőségi vetőmaggal és ültetnivaló anyaggal lássa el a vidék mezőgazdasági egységeit, a vidék termelőszövetkezeteit. Saját parcelláin az idén 1000 tonna válogatott vetőmagot, 5 millió oltott szőlőt, 15 millió dugványt tartósitott. Képünkön a kukorica szárító és osztályozó állomáson átveszik az uj termésből származó kukorica szemeket.

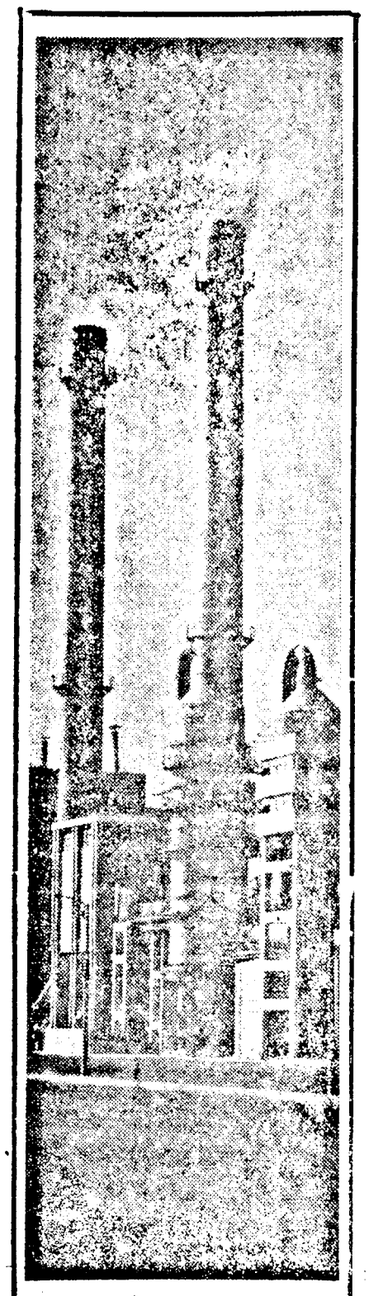

Lapunk III. oldalán

Gazdasági kérdések

A termelés szervezője

— Ott jön — mutat riportalanyomra az egyik butorgyári dolgozó, amint Albert mester felől érdeklődöm.

Régi ismerősként üdvözöljük egymást a mesterrel. Itt állunk a Butorgyár szerelődéjének kellős közepén és beszélgetünk. A munkáról, a mester szervező szerepéről folyik a szó, s mikor kiderül, hogy róla szeretnék irni, szerényen háritja el magáról az érdeklődést:

— Miért éppen rólam akarsz irni, hiszen vannak itt sokan mások, akik talán jobban megérdemelnék azt?

— A vállalat vezetőségénél arról tájékoztattak, hogy egyike vagy azoknak, akik a legjobban végzik el mesteri teendőiket — mondottam. Látszott rajta, hogy jól esik az elismerés, munkájának értékelése a vezetőség részéről. S amint a hatáskörébe tartozó emberekkel való beszélgetés folyamán megállapithattam, valóban kiérdemli az elismerést ez a negyvenegynéhány év körüli férfi. Mert Albert László butorasztalos nagy szaktekintélynek örvend nemcsak közvetlen dolgozó társai körében, hanem az egész vállalatban. Huszonöt esztendeje dolgozik a szakmában és csaknem tiz éve, hogy mester. A szó igazi értelmében. Ott van mindenütt, ahol a legnagyobb szükség van rá.

Kérdően tekintek rá. Megért, s már magyarázza is:

— Bizony az ütemességgel baj van. Mert hol az anyag, hol az alkatrész hiányzik. S ha az ember nem sürgeti idejében, hát termelési kiesés is adódhat...

Hallgatom a mestert. Kérkedésnek, dicsekvésnek még a rezdülését sem érzem szavaiban. Pedig a hatáskörébe tartozó négy munkacsoport havonta teljesiti termelési előirányzatát. S ez nagyrészt az ő érdeme. Mégis sokszor elégedetlen. Azt szeretné, hogy ha mindig ütemesen dolgozhatnának. Most is bocsánatkérően távozik, mert hivja a kötelesség...

— Ilyen ő. Jön, megy, szervez, irányit — magyarázza Schmidt György az egyik munkacsoport vezetője, aki idestova husz esztendeje dolgozik vele együtt a szakmában. — Most a befejező osztályra sietett, hogy sürgesse az anyagok mielőbbi érkezését.

Arcképvázlat

A tükörfényes butorokat szemlélem. Ügyes kezü asztalosok szerelnek éppen. Itt is, ott is felbukkannak a minőségellenőrök és az UCM küldöttei. A késztermékek átvétele után már csomagolják is a különböző butorokat. Tipusok szerint.

Kisérőm, aki huszonnyolc ember munkáját irányitja, közben arról beszél, hogy ők, a csoportvezetők is átvették a mester munkastilusát. Ha valamilyen anyaghiányt észlelnek, nem várják meg a mester közbejárását, hanem már ők maguk intézkednek. Igy jár el Schmidt György, Bic Ioan, Méhész György és Hift Mihály csoportvezető.

Jó az összhang a mester és a csoportvezetők között. S ez elsősorban Albert László mester hozzáértő irányitásának, szervezőkészségének tulajdonitható. Ennek nyomán, ha kisebb zökkenők elő is fordulnak menet közben, a termelési feladat mindig teljesül. Ezért a keresetre sincs panasz az Albert László vezette közösségben. A csoportvezetők átlagosan 1800, az asztalosok pedig 1500—1600 lejt keresnek havonta.

— Nagyon sok feladattal kell megbirkóznunk, hogy rendszeresen teljesitsük a termelési tervet.

Igaza van Albert Lászlónak! Mert ki más ismerheti jobban a termelési folyamatban előforduló kisebb-nagyobb zökkenőket, mint a mester, aki egyben arra hivatott, hogy gyorsan, operativan intézkedjen. A példaadás nagyszerü mintaképe Albert László. S ezt a példát a butorgyár minden termelőrészlegén dolgozó mesternek követnie kell.

HEGEDÜS ISTVÁN

■ A vajdahunyadi geológiai kutató és feltáró vállalat szakemberei a Sztrigy völgyében végzett próbafurások és kutatások nyomán jelentős bauxit-lelőhelyet fedeztek fel Ohaba Ponor mellett. Jelenleg tovább folynak a kutatások és ezzel párhuzamosan a vállalat szakemberei müszaki-gazdasági tanulmányokat végeznek a kitermelés megkezdése céljából. Megállapitották, hogy az Ohaba Ponor-i bauxit aluminium és szilicium tartalma igen magas.

Leltár a piacon

Még egy hónappal ezelőtt is, különösen piaci napokon, akkora volt a forgalom a Filimon Sîrbu téren, hogy alig lehetett mozogni a betonasztalok között. Azóta igen-igen megritkult a vevők, de a magáneladók száma is. Hiába, a tél már nagyon érezteti hatását.

Persze ez nem azt jelenti, hogy a háziasszonyok nem látogatják a piacot, hisz zöldségfélékre, gyümölcsre mindig szükség van.

Vajon mit kinál a piac, mit kinálnak a Zöldség- és Gyümölcsértékesitő Vállalat egységei ilyenkor, november közepén? Erre a kérdésre kerestem választ tegnap reggel városunk nagy piacán, a Filimon Sîrbu téren.

Noha piaci nap volt, a magántermelők elég kis számban jöttek el értékesiteni termékeiket. Ezzel szemben a tér szélén felállitott ILF egységek polcai áruval tömötten hivogatták a napi bevásárlást végző háziasszonyokat. Volt ott pirosan mosolygó paradicsom, zöldség, répa, paszternák, retek, karalábé, cékla, vöröshagyma, lencse, káposzta, alma, vöröskáposzta... Már messziről látszott, az elárusító bódékat védő drótháló keresztül. Közelebb léptem, s akkor figyeltem fel két háziasszony beszélgetésére.

— No nézd csak, leltároznak. Éppen ma!

— Próbáljuk meg a másik bódénál.

De hiába próbálkoztak a Filimon Sîrbu téri 7-es számu ILF egységnek mind a hat bódéjánál, nem jártak szerencsével. Sehol sem szolgálták ki őket. Ugyanis mind a hat elárusító bódét bezárták. Az ok ugyanaz. Leltár. Ezt tudhatta meg a vásárló a mérlegnek támasztott, reklámtáblává előléptetett papirzacskóra rótt szóból.

Megkérdeztem az egyik elárusitónőt — aki szemmel láthatóan dühösen pakolta ideoda a teli ládákat — meddig tart a leltár.

— Azt hiszi én tudom? Hisz még hozzá sem fogtam. Hogy mikor jut ide a leltározó bizottság?...

— És miért éppen mára tervezték, piaci napra? — kiváncsiskodtam tovább.

A vállát vonogatta, aztán kifakadt:

— Elképzelheti, mennyire örülök ennek a leltárnak! Nekünk sem mindegy, hogy mekkora bevételt összesitünk. Hisz annyi vásárlónk lett volna ma.

...Arad nagypiacán, kedden, leltároznak az ILF vállalat elárusító bódéiban. Miért éppen kedden? Aligha tudna erre valaki elfogadható választ adni.

(bălaj)

A Tudományos előrelátás klubja

Néhány nap mulva megnyilik Aradon a Tudományos előrelátás klubja. Van neve, több mint 80 beiratkozott tagja, tagsági könyve, s ha minden jól sikerül, a megyei KISZ-bizottság elképzelése szerint a jövőbenézők klubja egy később megalakuló, az ifjuság szellemi tevékenységének szélesebb területét átfogó tudományos társaságnak magva lehet.

Munkásfiatalok, diákok, tanárok szóltak hozzá ahhoz a vitához, amelynek eredményeként profilja, majd konkrét tematikája kialakult.

Jelentősnek találom ezt a mozzanatot.

Nemhiába vált egy idő óta a KISZ-tevékenység imperativuszává az, hogy vonzó, a fiatalokat valóban érdeklő formákat öltsön. A sablon, a formalizmus kora minden területen kiveszőben van. Számos példa a tanuság országszerte (de ne menjünk tovább: Aradon is — például Az ifjuság és a jelenkor cimü előadássorozatra gondolok), hogy a törődés (és hozzáértés) kitünő eredményeket hozhat olt, ahol az ifjusági élet területén nemcsak a papiron sikeresen lebonyolitott „akció" mesterkélten levont tanulságait tartják a legfőbb sikernek.

A fantázia klub, a jövőbenézők társaságának ötlete megszületett. Kéthetenként megtartandó előadásainak témái érdekesek, mondhatni tudományos csemegék. Most már csak az maradt hátra, hogy a jó ötletet a benne rejlő lehetőségeknek megfelelően kiaknázzák, hogy a fiatalokat aktiv részvételre, alkotó szellemi vitákra serkentsék. És még valami: a kezdeményezés legyen ujabbak elinditója, hogy az ifjusági élet, KISZ-tevékenység olyan sokoldalu, változatos, a valódi problémákra igaz válaszokat kereső legyen, mint a mai ifjuság élete.

J. GY.

Megalakult az Arad megyei Művelődés- és Művészetügyi Bizottság Tanácsa

Tegnap tartotta meg az Arad megyei Művelődés- és Művészetügyi Bizottság azt az értekezletét, amelyen a kulturával és müvészeti kérdésekkel foglalkozó megyei szervnek uj müködési és szervezési intézkedéseit foganatositották, valamint summás tájékoztatóban számoltak be az eredményekről. A gyülésen részt vettek a következő elvtársak: MORARU ION, a Művelődés- és Művészetügyi Állami Bizottság alelnöke, ZIMBRAN PASCU, a Megyei Néptanács Végrehajtó Bizottságának első alelnöke, MARTIN AUREL, a megyei Művelődés- és Művészetügyi Bizottság elnöke, BERZOVAN LIVIU, a megyei Művelődés- és Művészetügyi Bizottság alelnöke, számos párt- és állami aktivista, az Arad municipiumi és megyei művelődési és művészeti intézmények vezetői, az Arad municipiumi és megyei Művelődés- és Művészetügyi Bizottság tagjai. Zimbran Pascu elvtárs ismertette a legujabb rendelkezések alapján kijelölt Arad megyei Művelődés- és Művészetügyi Bizottság Tanácsának névsorát. Az Arad megyei Művelődés- és Művészetügyi Bizottság és annak 21 tagu vezető Tanácsának elnöke Martin Aurel, alelnökei Berzovan Liviu és Kovách Géza. Martin Aurel elvtárs ezután beszámolt a megyei Művelődés- és Művészetügyi Bizottság megalakulása óta eltelt időszak eredményeiről, valamint azokról a problémákról, amelyekre több figyelmet kell forditani a jövőben. A hozzászólások után szólásra emelkedett Moraru Ion elvtárs s következtetéseiben hasznos utbaigazitásokat adott a megye müvelődési és müvészeti életének további fellendítése érdekében.

Ma, november 18-án 11.00 óra körül rádió- és televizió-állomásaink helyszini közvetitést adnak Szófiából Románia Szocialista Köztársaság párt- és kormányküldöttségének ünnepélyes fogadtatásáról. A delegáció Nicolae Ceaușescu elvtársnak, a Román Kommunista Párt főtitkárának, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsa elnökének vezetésével hivatalos baráti látogatást tesz Bulgária Népköztársaságban.

A SZÉP HASZNOSSÁG

Nem tudom hány aradi mérnök járt a fővárosi Dalles teremben, az NDK kiállitásán. Biztos azonban, hogy aki meglátogatta — nem bánta meg. Talán fel kellene sorolnom a kiállitott tárgyakat, de ez lehetetlen, hiszen a gyermekjátékoktól az exkavátorig sok mindent láttam.

A tárgyak sokaságát azonban közös nevezőre hozta valami, és ezt — a rövidség kedvéért — a szép hasznosságként jellemezhetném. A kiállitást a funkcionalitás — forma minőség jegyében rendezték meg. A funkcionalitásról és a minőségről igen sokat hallottunk, a formáról azonban kevesebbet. Az egyenletes fehér fényben uszó termeket járva, lépésről lépésre felfedezzük a forma bonyolult összefüggéseit a minőséggel és meggyőződhetünk arról, hogy 1970-ben minőségről csak e hármas egységen belül beszélhetünk. Ipari termelésünket törvényes rendelkezések kötelezik a magasfoku igényességre, a minőségi mutatók szigoru tiszteletben tartására. Nem ilyen szigoruak a formákra vonatkozó kivánalmak. Talán banális a példa, de a husdaráló gépünk épp olyan, mint harminc évvel ezelőtt, a butoraink nagyrésze (kitünő anyag, tartós kivitel) nagyanyáink izlését tükrözi. Azt hiszem, a nevetségesség határát surolná az olyan okoskodás, amely a husdaráló formájának esztétikai nevelő funkciójáról, vagy a dugóhuzó hasonló szerepéről értekezne. Az egyedi tárgyak azonban csak önmagukban jelentéktelenek, összességükben életünk keretét, diszletét adják és egyáltalán nem mindegy, hogy milyen „diszletek" között zajlik életünk.

A Dalles teremben az aradi mérnökökre gondoltam, azokra, akik vagonokat, butort, gyermekjátékot, órát, esernyőt és locsolókannát terveznek és gyártanak. Azokra, akik nap mint nap a minőségi igények állandó emelkedése közepette, világpiacon is versenyképes termékeket akarnak gyártani.

1970-ben a minőség és esztétikum elválaszthatatlan egymástól. A vevő nyilván a programvezérlésü esztergapad müszaki teljesitménye iránt érdeklődik elsősorban, de az sem közömbös számára, milyen az áru esztétikája, hogyan felel meg a legujabb ergonomiai kivánalmaknak. Ezeket a kritériumokat egységesen a minőség fogalma alá vonja és ezek meghatározó szereppel birnak a versenyképesség szempontjából. A Dalles teremben járva, el kellett gondolkodnom a minőség fogalmának állandó bővülésén, azon hogy ebbe a fogalomba egyre több, a funkcionalitástól látszólag távol álló követelmény olvad be.

Ha igaz az, hogy a minőség kifejezi egy adott gyár müszaki szinvonalát, s közvetetten az ország iparának hatékonyságát, termelőerőinek fejlettségi fokát, ugy többet kellene törődnünk, itt Aradon is a szépséggel, azon egyszerü oknál fogva, hogy ma már kevés a hasznosság, ma a minőséget a szép hasznosság jelenti.

Nem tudom, hány aradi mérnök járt a Dalles teremben. Végtére is, az ipari esztétikával való megismerkedés az ipari esztétika követelményeinek megvalósitása, nem a kiállitások látogatásától függ, hanem attól a pillanattól, amikor a tervezőmérnök a munkaasztalához ülve nekilát az uj termék „megformálásának".

TOKAY GYÖRGY

A kisjenei Művelődési Ház legyen valóban a város kulturális központja

Kisjenő megyénk egyik jelentős települése, két éve kapott városi rangot. Ez a megtiszteltetés pezsgést kellett volna hogy jelentsen a művelődési életben is. Természetesen egy fiatal városkában, ahol a mezőgazdasági jelleg még tulsulyban van, a közművelődés városi rangra való emelése nagyon sok feladat elé állitja a szervezőket. Valóságos „frontáttörésre" van szükség ahhoz, hogy a lakosság a kor müvelődési szintjén éljen, hogy a kultura áthassa az élet mindennapjait, nemcsak az iskolában, tudományos vagy müvészeti szakkörökben, hanem a város társadalmának minden rétegében.

Kisjenőn azonban a müvelődési élet mintha még mindig a falu szintjén állana. **Popescu Nicolae**, a müvelődési ház igazgatója, aki egyuttal a városi pártbizottság helyettes titkára is, vezető tisztségénél fogva igen sokat tehetne Kisjenő szellemi felvirágoztatásáért. Csakhogy... A müvelődési ház egyetlen metodistával rendelkezik, jóllehet ezt a feladatot két embernek kellene elvégeznie.

Az idén megnyitott népi egyetemre talán sehol a megyében nem jelentkeztek annyian, mint Kisjenőn. Öt kört sikerült szervezni. Világtörténelemből, angol nyelvből tartanak előadássorozatot, ezenkivül filatélia, rádiós és szabászati kör müködik. Ezen nem is volna semmi kivetnivaló, de az már meggondolkoztató, hogy nem indult be a hatodik, gyorsirói tanfolyam is, holott erre is sokan jelentkeztek. Popescu Nicolae és a metodista, **Văcaru Valentin** a megyei szervekre háritják a felelősséget, mondván, hogy nem kaptak szakembert. A Müvelődés- és Müvészetügyi Bizottságnál azonban arról tudósitanak, hogy a kisjeneiek nem is kértek támogatást, annak ellenére, hogy a megyei szervek a legmesszebbmenő segitséget is megigérték.

A Müvelődés- és Müvészetügyi Állami Bizottság legujabb rendelkezései szerint a városi müvelődési házaknak mindennapos tevékenységgel kell hozzájárulniuk a lakosság szellemi felemeléséhez. Kisjenőn azonban, mintha nem is hallottak volna erről. Szakképzett zenetanár nincsen, de a müvelődési ház mégsem kérte a megyei szervek segitségét. — Van szakember bőven — tájékoztat Martin Aurel elvtárs, az Arad megyei Müvelődés- és Müvészetügyi Bizottság elnöke. — Csak kérjenek. De a kisjeneiek mindeddig nem fordultak hozzánk!!

A népi és könnyüzenekarok munkája is idényjellegü. — Ha kell, akkor összeszedjük őket — mondja Văcaru Valentin. Valóban, a nyári Müvészeti Dialógus megyei szakaszán második helyezést értek el, de a dolgos hétköznapok nem versenyekből állnak!

Az Aradi Népi Müvészeti Iskola Kisjenőn egy zenekört létesitett. **Groza Aurora** tanárnő odaadó munkával oktatja a kisjenei zenebarátokat — **tangóharmonikán!** Van ugyan két zongora is a müvelődési házban, de azok olyan „lehangolt" állapotban vannak, hogy teljességgel használhatatlanok. Nem kerülne sokba a megjavittatásuk pár száz lej csupán, de konkrétan még semmit sem tettek az értékes hangszerekért.

Kisjenő müvelődési házának tevékenysége szinte kizárólag a városra szoritkozik. A környező falvakat egyáltalán, vagy csak elvétve keresik fel. — Nincs autóbuszunk — igy Popescu Nicolae — nem is olyan régen még két autóval rendelkeztünk, de a megye (mármint a Müvelődés- és Müvészetügyi Bizottság. Szerk. megj.) elvette tőlünk. Szavai mögött a jogtalan sérelem bujkál.

— Valóban elvettük — világositi fel Martin Aurel — az autók ugyanis hónapokig rostokoltak egyhelyben. Sem az agitációs müvészbrigádok, sem a tudományos ismereteket terjesztő csoportok nem látogatták vele a környező falvakat. A városi néptanács önkényesen rendelkezett az autók fölött, eladdig, hogy családi kirándulásokra is használták, csak éppen kulturaterjesztésre nem!

Ottjártamkor tapasztaltam, hogy Erdőhegy dolgozóit nem kapcsolták be a müvelődési életbe. Pedig erre a megyei Müvelődés- és Müvészetügyi Bizottság utasitotta az igazgatót. Ugyancsak a bizottság utasitására az igazgatónak metodistát kellett volna alkalmaznia a megüresedett helyre, de mindezidáig a helyzet változatlan. Erdőhegyen népi tánccsoportot és mükedvelő szinjátszó csoportot lehetne szervezni, hiszen még nem is olyan régen a szinjátszók, többek között, a Liliomfit is bemutatták.

A Román Kommunista Párt helyes marxi-lenini nemzetiségi politikájának szellemében a müvelődési ház kötelessége, hogy széles körü kulturális tevékenységet szervezzen, minél több dolgozót bevonjon az aktiv müvelődési munkába, hiszen ahogy a szocialista munkafronton közösen, testvéri egyetértésben dolgoznak együtt románok, magyarok, németek és más nemzetiségüek, ugy a müvelődésnek és szórakozásnak is közös üggyé kell válnia.

A müvelődési házat jelenleg tatarozzák, két felszabadult helyiségében klubot szándékoznak létesiteni. A tervek szépek, Kisjenő minden lakosának érdeke, hogy valóra is váljanak. A csinosodó kulturház nemcsak külsőleg, hanem belsőleg is az igényes, jó munka otthona kell hogy legyen!

BERECZKI KÁROLY

LÁNYOKNAK, ASSZONYOKNAK

Nem könnyű

pár soros ismertetőt írni a Dolgozó Nő legujabb, 11. számáról, mely a szokottnál is gazdagabb tartalommal jelent meg. Szépen illusztrált oldalain megtalálhatjuk a számunkra legfontosabb belés külpolitikai eseményekről — Nicolae Ceaușescu elvtárs ENSZ-beli felszólalásáról és a bukaresti Nemzetközi Vásárról — szóló magvas, érdekes beszámolókat, de érdeklődéssel olvashatjuk a munkásosztály nagy tanítómestere, Friedrich Engels születésének 150. évfordulóját idéző irásokat.

Bő teret szentel a lap a lányainkat és asszonyainkat leginkább érdeklő mindennapi problémákkal kapcsolatos, változatos és hasznos irásoknak. Szines beszámolót olvashattunk itt a kolozsvári cukorgyár ujjászületéséről, az Emailul Roșu 1971-es terveiről, a Tricodava vállalat életéről, természetesen elsősorban női szemmel nézve. De nem hiányoznak a mezőgazdaságban dolgozó nők életéről szóló megkapó beszámolók sem.

A nőmozgalom kérdései is helyet kapnak a lap hasábjain: Dănilă Aurelia, a Kolozs megyei nőbizottság elnöke az időszerü feladatokat foglalja össze és érdekes beszámoló tudósít a Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség jubiláris ülésszakáról is.

A magas értelemben vett publicisztika sem hiányzik a tartalomból: Lászlóffy Csaba a szülők és gyermekek viszonyáról irt megkapó, elgondolkoztató cikket. Mureșanu Petre hajóskapitány tollából pedig gyönyörü képekkel illusztrált utijegyzetet olvashatunk Aphrodite szülőhelyéről, Ciprus szigetéről.

Nem hiányoznak a lapból a megszokott gazdag és változatos tartalmu rovatok sem: gyermeknevelés, divat, háztartás, szinház és film, akárcsak a közkedvelt rejtvények.

Egyszóval: érdemes nemcsak kézbe venni, de elejétől végig el is olvasni a Dolgozó Nő legujabb számát!

M. M.

Izlés, mértéktartás

Mini vagy maxi! Találgatják világszerte. Mert, mondjon bárki, bármit meg mindig tart a versengés a két szélsőséges divatiranyzat és hivei között. Annyira bizonytalan a versengés kimenetele, hogy maguk a divatkreátorok, ruhatervezők is dilemmában vannak. A végleges döntést a nagyközönségre, a nőkre bizzák.

...Az elmult héten a Készruhagyárban ismét megrendezték a már hagyományossá vált — évenként kétszer sorra kerülő — házi divatbemutatót. A szakembereken kivül ezuttal sem hiányoztak az ICRTM nagykereskedelmi vállalat küldöttei, a vásárlóközönség képviselőiként. A jövő esztendő második és harmadik negyede modellkollekciójának darabjait mutatta be a két manöken.

A Készruhagyár tervezői — Oprea Margareta (ruhák, szoknyák) és Polják János (kabátok) ismét remekeltek. A bemutatott modellek mértéktartóak, izlésesek, arról győznek meg ismét, hogy kreálóik tudatában vannak egy rendkivül fontos dolognak: a divat nem topoghat egyhelyben, létszükséglete az állandó változás, még akkor is, ha ez egyes stilusok bizonyos időközökben való visszatérését jelenti. Most például a harmincas-negyvenes évek divatstilusa „kisért" leegyszerüsitett, modernizált változatban. Ami a ruhahosszat illeti — lásd a mini és maxi még mindig eldöntetlen versengését — a felvonultatott modellek igyekeznek valamelyest rendet teremteni, érvényre juttatva a tervezők óvatosságát is, akik a középut felé orientálódnak. A legrövidebb ruhahossz körülbelül 5 centiméterrel a térd fölött, a leghosszabb 30 centiméterrel a föld fölött végződik. A maxi-hosszuság inkább a kabátok, vastagszoknyák körében hódit, bár itt is több volt, a midi: a ruhák hossza és stilusa — a sportostól a romantikusig — változó, mindenki izlése, alakja szerint választhat közülük.

Mindenkinek nagyon tetszett a Kombinát anyagaiból — a Martinela, a Diftina, az egészen uj, kinézésre a szövetet utánzó Estera elnevezésü textiliákból — készült praktikus háziruhák, a bukaresti Dacia, Postăvăria Română, a ploiești-i Dorobanțul, a temesvári Industria Linei anyagait felhasználó csinos, fiatalos, könnyü nyári- és szövetruhák, melyeknél az ujdonság: egy öv, egy csat, nagy gallér, szegély, egy-egy romantikus stilusu szabásforma (fodros ujj, csipőn alul elvágott, fodorszerüen huzott szoknya) plisszé, széles manzsetta... A szoknya vonala továbbra is enyhén trapéz, lefelé bővülő, derékban valamivel szükebb, mint eddig. A kabátvonal sem változott sokat, s ami lényeges: továbbra is divatos a szörme.

A házibemutatón összegyült szakemberek természetesen nemcsak a modellek szépségében gyönyörködtek, de ott helyben megbeszélték az egyik-másik modellel kapcsolatban felmerülő problémákat is, például: hogyan oldjanak meg egy-egy komplikáltabb szabás-varrási eljárást, hogy a sorozatgyártásban se okozzon fennakadást. Hisz ezeket a modelleket néhány hónap mulva viszontlátjuk mi, aradiak is — remélhetőleg — a konfekció üzletekben. Mint az utóbbi években mindig, most is várjuk a találkozást, amely ezuttal sem igérkezik kevésbé sikeresnek.

Azokkal a szavakkal szeretném befejezni ezt a rövid tájékoztatót, melyekkel Léb László mérnök, a Textilipari Kombinát kereskedelmi igazgatója zárta a bemutatót: Őszintén gratulált a Készruhagyár két tervezőjének, a szakmai és vásárlói követelményeket egyaránt kielégitő kollekcióihoz.

A mellékelt, izelitőnek szánt három modell meggyőzően bizonyitja, a minden irányból elhangzó dicséretek jogosságát.

B. MANDITS KATALIN

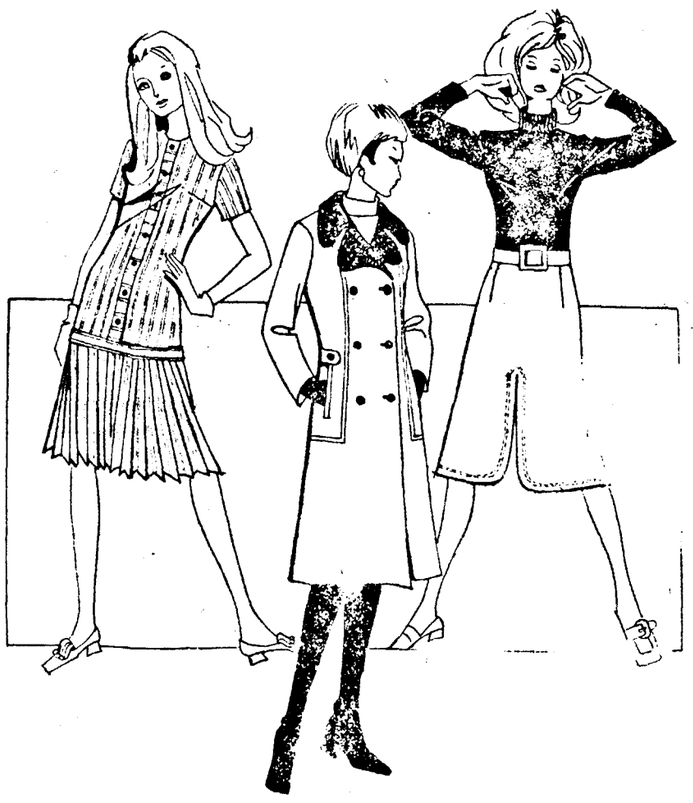

Ahány ház, annyi szokás

Halkészítmények

1.

A halat megtisztitjuk, szeletekre vágjuk, megsózzuk s megfelelő nagyságu lábosba rakjuk, hogy egy sorban elférjen. Vizet öntünk rá, de csak annyit, hogy a halszeleteket félig érje. Hozzáadunk egy fej kettőbe vágott hagymát és egy-két megtisztitott petrezselyemgyökeret. Tizenöt—husz percig fedő alatt főzzük. Ekkor a halszeleteket előmelegitett pecsenyés tálra helyezzük, a lábasban maradt zamatban pedig (miután a petrezselymet és a hagymát eltávolitottuk) kevés zsir vagy vaj hozzáadásával mártást készitünk. Burgonyapürével tálaljuk.

2.

Miután megtisztitottuk és szeletekre vágtuk a halat, jól besózzuk és hideg helyen, legalább másnapig állni hagyjuk. Egy kiló halhoz számitva ugyanannyi sárgarépát megtisztitunk, karikára vágunk és bő vizzel, sóval izesitve feltesszük főni. Amikor már majdnem puha, borsot, babérlevelet adunk hozzá és együtt főzzük még. Ekkor ecetet adunk hozzá. Az igy elkészitett pácba négy-öt fej finomra metélt hagymát teszünk, melyet előbb leforráztunk. Végül, a besózott haldarabokat is beletesszük a forró pácba. Öt-hat napig hideg helyen érleljük. Előételnek, vacsorának tálaljuk.

Tájékoztató

1970 november 18 Szerda

Napkelte 7.15, napnyugta 16.46 órakor. Az évből eltelt 322 nap, hátra van még 43.

A kisipari szövetkezetek saját üzlethálózata 738 egységről 826-ra gyarapodott. Az uj üzletek, kioszkok stb. főleg a forgalmas tengerparti, Prahova völgyi, Olt völgyi és észak-moldovai övezetekben nyiltak. Az üzlethálózat bővülésével egyidejüleg nőtt az eladott áru mennyisége is; kilenc hónap alatt több mint 22 százalékkal haladta meg a tavalyi azonos időszak eredményeit.

Az UCECOM végrehajtó bizottsága legutóbbi ülésén elemezte, milyen uj intézkedésekkel lehet még jobban hasznositani a lehetőségeket. Többek közt elhatározta, hogy további 149 elárusitó helyet létesit, ezzel is hozzájárulva a lakosság és a külföldi turisták jobb ellátásához kisipari, s főleg ipar- és népművészeti termékekkel.

Országos könyvszalon

A fővárosi Dalles-teremben hétfőn megnyilt az első országos könyvszalon, amelyet a Művelődés- és Művészetügyi Állami Bizottság és a Könyvközpont rendezett.

A több mint 1500 idén megjelent könyv hiven tükrözi az ország összes kiadóvállalatainak sokoldalu, gazdag tematikáju tevékenységét és ugyanakkor a grafikai kivitel szüntelen javitásáról, az olvasó tömegek igényeiről való nagyobb gondoskodásról tanuskodik. A jövő évi kiadói terveket makettek szemléltetik.

Külön osztályon mutatják be, miként jut el a könyv a szerzőtől az olvasóig.

A könyvkiadók képviselői az egész rendezvény ideje alatt válaszolnak az olvasók kérdéseire, jegyzetelik véleményüket, észrevételeiket.

Ugyanakkor sor kerül könyvnépszerüsitő akciókra is.

Az országos könyvszalonra állandó rendezvényként minden évben sor kerül.

Filmek

DACIA: Száz karabély (9.30, 11.45, 14, 16.30, 18.45, 21).

MUREȘUL: Tiffany memorandum (10, 12, 14, 16, 18, 20.)

STUDIO: Pan Volodyjovski (10, 14, 17, 20).

IFJUSÁGI: Topkapi (14, 16, 18, 20). Délelőtt 11 órakor: Pikk ász.

VICTORIA: Vagányok (11, 16, 18, 20).

PROGRESUL (Ujarad): Velem nem, madame (17, 19).

SOLIDARITATEA (Gáj): A kerülő (17, 19).

CFR (Grădiște): Mikor a hagoly jön (17, 19).

A VIDÉKI MOZIK MŰSORA

LIPPA: Az uj alkalmazott.
PECSKA: A nagy kék jel.
BOROSJENŐ: Ködös éjszaka.
KISJENŐ: Karcolattema.
SZENTANNA: Elvira Madigan.
NAGYLAK: Akaratán kivül Don Juan.
KÜRTÖS: Holtszezon.
PANKOTA: Beáta.
VILÁGOS: Az ember, akit nem lehet elitélni.
BOROSSEBES: A 24-25-ös nem tér vissza.
KÖRÖSBÖKÉNY: Pál utcai fiuk.
VINGA: Doktorkisasszony.

Rádió

Szerda, november 18.

BUKAREST I.

5.05—9.30 Reggeli szórakoztató zene. 9.30 Könyvekről. 10.30 Tudományos adás iskolásoknak. 11.05 Énekkari hangverseny. 11.30 Elena Dima-Toroiman operaáriákat énekel. 11.45 Orvosi tanácsadó. 12 Könnyüzene 13.45 Pionirdalok. 14.50 Áriák Filaret Barbu operettjeiből. 15 Folytatásos rádiójáték fiatal hallgatóknak. 16.20 Szórakoztató miniatürök. 16.30 Jogi tanácsok. 18.03 Tudomány, technika, fantázia. 20.10 Luigi Ionescu énekel. 20.20 Arghezi-versek. Szaval Valeria Gagialov. 21.35 Al. Martino énekel. 22.20 Sport. 22.30 Magnósok figyelem. Enrico Carusso és partnerei énekelnek. 0.03—5 Éjszakai esztrádműsor.

BUKAREST II.

6 Reggeli zene. 8.10 Pioniroknak. 9 A bolgár Rádiótelevizió kórusa énekel. 9.38 Részletek Gheorghe Dumitrescu Felkelés cimü operájából. 11.50 Operettegyveleg. 13 Könnyüzene. 13.30 A vidámság hullámhosszán. 14.08 Ana Pop Corondan és Ion Dolănescu népdalokat énekel. 15.20 Operakórusok. 15.30 Iskolarádió. 16.50 Munkavédelmi kérdésekről. 17.35 Könyvekről. 20 Dalok Mihai Eminescu verseire. 20.15 Színház. G. Hauptmann: Naplemente előtt. 22.35 Jazz. 23.05 Ritka hanglemezek. 21—1 Szimfonikus hangverseny.

A KOLOZSVÁRI RÁDIÓ MŰSORÁBÓL

ROMÁN NYELVEN: 6 Falurádió. 17.45 Hangoshiradó. 17.55 A pártévforduló tiszteletére. 18 Avas vidéki változások (riportműsor) 18.20 Avasi táncok. 18.30 Irodalmi antenna. 18.50 Beethoven 5. Esz-dur zongoraversenye. Előadja a kolozsvári Filharmónia Szimfonikus Zenekara, vezényel Erik Bergel, szólista Aldo Ciccolini.

MAGYAR NYELVEN: 6.30 Jóreggelt! 16.30 Hangoshiradó. 16.40 Nőkről nőknek: Könyv egy évre; Egy kosztümtervező nő portréja; Fábián Sándor versét Sebők Klára mondja el. 17 Az irodalom hullámhosszán. 17.15 Barangolás zeneországban: a velencei Opera és Monteverdi: Poppea megkoronázása. 17.35 Ki mit szállit a vállalat kocsiján? (riportműsor).

Televizió

Szerda, november 18.

11.00 óra körül — Románia Szocialista Köztársaság párt- és kormányküldöttségének Szófiába érkezése. A küldöttség Nicolae Ceaușescu elvtárs vezetésével hivatalos baráti látogatást tesz Bulgária Népköztársaságban.
18.00 Enciklopédia — iskolások müsora.
18.30 A tv gazdasági ankétja.
19.15 Egyenes adás a Pronoexpress-húzásról.
19.20 1001 este — gyermekeknek.
19.30 Hiradó.
20.00 Kézilabda: Románia—Szovjetunió (férfiak) mérkőzés második félidejének közvetitése Kolozsvárról.
20.30 A tv filmarchivuma — „Amerika, Amerika" (I. rész).
22.00 Nemzetközi szemle.
22.30 Nagy román előadóművészek — Lucia Stănescu, a Kolozsvári Román Opera tagja énekel.
22.50 Hiradó.

Szinház

CSÜTÖRTÖKÖN, november 19-én este fél 8 órakor: *Bărbați fără neveste* (K bérlet.)

SZOMBATON, november 21-én este fél 8 órakor: *(Camera de alături* (bérletszünet).

VASÁRNAP, november 22-én délután fél 4 és este fél 8 órakor: *Camera de alături* (bérletszünet).

Stúdió 197

PÉNTEKEN, november 20-án délután 5 órakor: *Moftangiii.*

Babszinház

VASÁRNAP, november 22-én délelőtt fél 11 órakor: *Isprăvile lui Perurima.*

Időjárás

Az Aradi Meteorológiai Intézet jelenti: ma, november 18-án változó idő, helyi eső, havaseső lehetséges. Mérséklődő nyugati, majd északnyugati szél. A hőmérséklet lassan csökken. A legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet —3 és +4, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig +4 és +9 fok között váltakozik.

Várható időjárás november 19-én és 20-án. Változó idő, felhős égbolttal, a hőmérséklet az időköz elején állandósul, majd lassan emelkedik.

A felvásárlással és értékesitéssel foglalkozó, Kisipari Termelőszövetkezetek Aradi Szervezete
Blajului utca 3 szám
lerakatok számára felelőst alkalmaz
Felvételi feltételek a 22. sz. törvény alapján. (712)

Az Arad megyei Községgazdálkodási Vállalat
közli a fogyasztókkal,
hogy november 18-án a viz nagyobb mennyiségü mangánt és vasat tartalmaz a vizvezeték hálózatban elvégzett munkálatok miatt.
Felhivjuk a figyelmet arra, hogy idejében GONDOSKODJANAK MEGFELELŐ MENNYISÉGŰ IVÓVIZ TÁROLÁSÁRÓL.
(704)

Az Aradi Szállitási Vállalat
Victoriei ut 37 szám
azonnal alkalmaz
— „D" foku jogositvánnyal rendelkező 20 autóbusz sofőrt (havi fizetés 1400—2120 lej között)
— elektromérnököt, a villamos részleg vezetőjének
(Tanulmányi feltételek és fizetés a 914/1968 számu MTH szerint.)
(700)

Olvassa és terjessze a
Vörös Lobogót!

Sport Sport Sport Sport

Megyei labdarúgó-bajnokság

A megyei labdarugó-bajnokság vasárnapi fordulójában egy óriási meglepetés született: az eddig pontveszteség nélkül álló Aradi Gloria (idehaza!) elvesztette veretlenségét. Meglepetésnek számit az is, hogy az Olimpia csak gólnélküli döntetlent tudott kiharcolni Sebesen. Részletes eredmények:

VINGAI BANATUL — ARADI FORESTA 1:2 (1:0). A találkozót Negru Gheorghe vezette. Az első félidőben a vendéglátók játszottak jobban, és megérdemelten jutottak Lénárth 22. percben lőtt góljával vezetéshez. A második játékrészben a jobb erőnléttel rendelkező Foresta részéről Nagy (60. perc) és Robotin (75. perc) volt eredményes. Csapatok: VINGA: Rezvan — Kurila, Beke, Madan, Gáll — Lénárth, Lengyel — Oană, Stepan, Pătrașcu, Lazac (Iovan). FORESTA: Pantici — Pantovici, Stoian, Rosenzweig, Lungu — Pelger (Nagy), Bodea — Stan (Balázs), Robotin Hosu, Iamandici.

GLORIA — BOROSJENŐI AS VICTORIA 1:2 (0:1). Az Ardelean Cornel vezette találkozón megérdemelten győzött a borosjenői együttes. Góljait Grădinaru (30. és 58. perc) lötte. A közüzemiek szépitő gólját Kisó szerezte a 75. percben. A játékvezető Pecicant (Gloria) a 35. percben utánrugásért kiállitotta.

SEBESI CRIȘANA — ARADI OLIMPIA 0:0. A találkozó nagy részében mezőnyjáték folyt a pályán, mindkét csatársor meddőnek bizonyult. Vezette: Bunaciu Ioan. Az eredmény igazságos.

VILÁGOSI ȘIRIANA — KISIRATOSI TÖREKVÉS 1:1 (0:1). A Marsalkó Sándor által irányitott mérkőzésen a kisiratosiak gólját Hui (44. p.), a világosiak egyenlitő gólját pedig Müller (90. p.) lötte.

LIBERTATEA — BÉLI FORESTA 1:0 (1:0). A béli csapat nehezen adta meg magát és hogy ha nincs balszerencséje — a találkozó egyetlen gólját béli játékos lötte — megszerezhette volna az egyik pontot. Gólszerző: Răpciug (öngól, 15. perc). Mérkőzésvezető: Negru Gheorghe.

KÜRTÖSI FRONTIERA — PECSKAI PROGRESUL 2:1 (2:0). A kürtösiek részéről Czimbal (27. p.) és Ciupudean (29. p.), a pécskaiak részéről pedig Frățilă (63. p.) volt eredményes. A mérkőzést Cuteanu Virgil vezette.

KISJENŐI VICTORIA — PANKOTAI ȘOIMII 5:1 (4:1). A tartalékosan kiálló pankotaiak nagyarányu veresége teljes mértékben megérdemelt. Játékvezető: Simó Sándor. Góllövők: Mișcoi (22. p.), Rácz (26. p.), Urc (43. p.) és Busc (44. és 47. p.), illetve Horváth (21. p.).

A táblázat állása:

Olimpia	12	11	1	0	35: 6	23
Gloria	12	11	0	1	36:13	22
Sebes	12	6	5	1	21: 6	17
Borosjenő	12	6	3	3	21:14	15
Foresta	12	7	1	4	20:16	15
Libertatea	12	5	3	4	22:17	13
Lippa	12	4	4	4	13:20	12
Pankota	13	4	3	6	18:22	11
Kisiratos	12	2	6	4	23:20	10
Bél	13	3	3	7	9:17	9
Világos	12	3	3	6	13:22	9
Kürtös	12	4	1	7	18:29	9
Kisjenő	12	3	2	7	14:28	8
Pécska	12	3	1	8	12:23	7
Vinga	12	1	0	11	14:36	2

MENCZER BÉLA

ÉRT ÖN A FUTBALLHOZ ?

A 11. forduló eredményei:

UTA—Craiovai Universit.	végeredmény	0:2=10 pont
	félidő	0:1= 5 pont
Aradi CFR—Szat. Olimp.	végeredmény	1:0=10 pont
	félidő	0:0= 5 pont
Szebeni CSM—Vagonul	végeredmény	3:1=10 pont
	félidő	0:1= 5 pont

1. Lazarevics = 10 pont
2. Bergmark = 5 pont

A héten Dokopil Istvánnak kedvezett a szerencse, ő kapta a heti jutalmat.

1. Cserneczky Sándor, Dokopil István, Boldis Mihály, Juhász László és Horváth László 40—40 pont;
2. Bumba Péter és Cserneczky Balázs 35—35 pont;
3. Rácz Pál, Szabó Mihály, Gáll Mihály, Németh Árpád, Pósa Lajos, Gagyi Pálfy Teréz, Zsámbók András és Todinca Mircea 30—30 pont.

Az összesitett verseny élmezőnye:
1. Zsámbók András 475 ponttal;
2. Cserneczky Balázs 470 ponttal;
3. Gáll Mihály 450 ponttal;
4. Cserneczky Sándor 445 ponttal;
5. Boldis Mihály és Juhász László 440—440 ponttal.

ÉRT ÖN A FUTBALLHOZ?
12. forduló

SC Bákó—UTA	végeredmény	. . . . .
	félidő	. . . . .
Vagonul—Electroputere	végeredmény	. . . . .
	félidő	. . . . .
Nagyb. Min.—CFR	végeredmény	. . . . .
	félidő	. . . . .

1. Melyik olasz csapatban játszott Denis Law? . . . . . .
2. Hányszor szerepelt a világbajnoki tizenhatos döntőben a csehszlovák válogatott? . . . . . .

A versenyző neve: . . . . . .
Pontos lakcime: . . . . . .
Beküldési határidő: szombat, november 21.

GAZDASÁGI KÉRDÉSEK

Beszámoló- és választási közgyűlések

Közösen a gazdaság megerősítéséért

Ha röviden szeretnők meghatározni a Pécskai Avintul Mezőgazdasági Termelőszövetkezet pártszervezetének beszámoló- és választási közgyűlését, annyit mondanánk, hogy e m b e r i volt. És ő s z i n t e. Ott izzott ez a levegőben már az első percekben, amikor Laios Dumitru elvtárs, a községi pártbizottság titkára megnyitotta a közgyűlést, amikor a beszámoló elhangzása előtt a gazdaság párttagjai egyperces néma csenddel adóztak az utóbbi két esztendőben elhunyt kommunisták emlékének. És amig a jelentés felolvasása közben elővettem jegyzetfüzetemet, hogy néhány gondolatot feljegyezzek a vitainditóból, már érezni lehetett, hogy a felszólalók **lényeges kérdésekben** fogják elmondani véleményüket. Hiszen az Avintul termelőszövetkezet nem akármilyen gazdaság. Tagjait és elnökét szorgalmukról, földszeretetükről, eddigi eredményeikről jól ismerjük. Ha a következőkben mégis inkább a gondokról beszélünk, azért tesszük, mert **tükrözni szeretnénk egy közgyűlés segitőkész hangulatát, az ottani kommunistáknak azt a szándékát, hogy meg akarják erősiteni gazdaságukat, azt a köztudatot, hogy van is erejük ezt megtenni.**

KŐMIVES ANTAL elnök:
„Nekem az a véleményem, hogy nem kevés a munkaerő. A szervezésben, a munkaidő kihasználásában hatékonyabbaknak kell lennünk. A szakemberek pedig végezzenek szakemberi munkát".

Árvíz? Talajvíz? Esőzések? Igen, de nem lehet mindent objektív okokkal magyarázni

ez derült ki a beszámolóból, a hozzászólásokból. Ez realitás, amit külön is ki szeretnénk emelni. Igaz a buzánál a tavalyihoz képest hektáronként mintegy ezer kilogrammal értek el kevesebbet, a veszteség közel egy millió lej volt a korai paradicsomnál, a kertészet két millió 251 ezer lej tervezett jövedelem helyett mindössze 892 ezer lejt ért el, s a gazdaság összjövedelme a mai napig a tervezett

KÓTAI MÁRIA:
„Az idegen munkaerő olyan sokba kerül, hogy azt kevesen tudják megmondani a gazdaságban".

13 747 390 lej helyett mindössze 10 370 000 lej. Mindez, ismételjük, igaz, de az a bizonyos „de" szócska után a vita során terítékre kerültek a szubjektiv tényezők. Elhangzott az a vélemény, hogy a gyenge gabonahozamot a talajjavitási munkálatokban észlelt hiányosságok is befolyásolták, sőt még a gombabetegség is — talán — elkerülhető lett volna. Hiányosságok mutatkoztak a növényápolási munkálatok elvégzésében, a pótjavadalmazási formák alkalmazásában, a műtrágya felhasználásában. Gyenge volt a kukoricatermés? Ez is igaz — de nevezzük nevén a gyermeket a kukoricatolvajok ellen — gépkocsival is loptak (használjuk csak a tolvaj, a lopás kifejezést, az elnézőbb dézsmálás helyett), nem léptek fel elég erélyesen s ez nemcsak erkölcsi vagy gazdasági kérdés, hanem álmivel a vezetőtanácsban pártbizottsági tagok is szép számmal lami is, és megengedhetetlen, hogy ne éljünk, ne tudjunk élni a törvény szigorával. A felszólalók a közös gazdaság kérdéseit — érzett a szavak izzásából — a sajátjuknak tekintik és nem véletlenül birálták azokat a hiányosságokat, melyek a takarmány ésszerű felhasználásával, pazarlásával, az őszi szántás elvégzésével, az ugynevezett munkaerőhiánnyal, az idegen munkaerő gazdaságilag nem kifizetődő felhasználásával, a meglazult munkafegyelemmel, az építkezések leállásával, a vezetőség és tagság közötti szorosabb kapcsolat szükségességével kapcsolatosak. Az őszinte szóra, a biralat és önbirálat állandó használatára nagyobb szükség van s csak helyeselni tudjuk azokat a **javaslatokat,** melyek szerint negyedévenként vagy félévenként **összpárttaggyűlésekre** lenne szükség, melyeken az **egész gazdaság** kérdéseit vitatnák meg az **egész gazdaság összefüggéseinek tükrében.**

CSIK MIHÁLY:
„Fűzzük be a határozati javaslatba: kevesebbet igérjünk és többet valósitsunk meg".

Javítani kell a politikai munkát

hiszen ha gyengül a pártmunka, meglazul a gazdasági fegyelem is — vonta le a következtetést az egyik felszólaló, miután többen is birálták a pártbizottságot a szervezeti-politikai munka terén észlelt hiányosságokért. Maga a beszámoló is elismerte különben, hogy **a pártbizottság nem gyakorolta megfelelően ellenőrzési jogát,** gyakran megelégedtek a vezetőtanács határozatainak tudomásul vételével, s ez annál érthetetlenebb,

BÁLINT JÓZSEF:
„Egyes csoportoknál talán egész évben nem jelent meg az elnök vagy a mérnök. A mi csoportunknál sem elnök, sem párttitkár, sem mérnök nem járt, hogy megkérdezze: mi kéne, mivel kellene segiteni?"

szerepelnek. A vita során kiderült, hogy a közgyüléseket nem tartották rendszeresen, a politikai oktatás gyakran elmaradt, ebben az esztendőben egyetlen párttaggal sem erősitették az alapszervezeteket, elhanyagolták a KISZ irányitását. „Nem segithet a parttag, ha nem kérdezik meg" jegyeztük fel a vitában elhangzott szavakat, s hadd folytassuk, hiszen sok közük van a valósághoz — „addig nem is fog a munka jobban menni, mig nem értünk teljesen egyet közös szocialista gazdaságunkban". Ugyanakkor többen is hangsulyozták, hogy **a pártmunka és a gazdasági munka között egyenes az összefüggés, a kettőt nem lehet elválasztani** egymástól, a politikai **munka gyengülése az irányitás gyengüléséhez, az pedig a fegyelem gyengüléséhez vezet.** Nagyobb **figyelmet kell** forditani a jövőben a saját határozatok teljesitésére, hiszen ha a saját határozatainkat nem teljesitjük, kitől várjuk a jobb eredményeket?

PERIDE ROZÁLIA:
„Többet is tudnánk teljesiteni. Takarmány volt az idén, de az épületek... — pár éve nem épitettünk semmit".

★

Sok hasznos, érdekes, figyelemre méltó javaslat hangzott el a gazdaság munkájának megjavitásáról. A közgyülés teljesitette hivatását, s most az uj vezetőségen van a sor, hogy a kommunisták felszólalásából leszürje a megfelelő tanulságokat, s olyan intézkedéseket hozzon, melyek a pártmunka és a gazdaság fellendítéséhez vezetnek. Erő van, hozzáértés van, jó föld van, szakemberek vannak, a Pécskai Avintul MTSZben megvannak a feltételek a hiányosságok kiküszöböléséhez. Az uj pártbizottságnak ehhez azonban szorosabb kapcsolatot kell fenntartania a kommunistákkal, s a jövőben jobban oda kell figyeljen szavukra.

K. S.

BERNÁT JÁNOS:
„Amikor a pártmunka meglazul, meglazul a gazdaság fegyelme is".

Mit old meg nemzetgazdasági szinten a minőségjavítás átfogó programja?

Ha a minőségjavitás kérdését nemzetgazdasági méretekben és történelmi távlatban szemléljük, kétségtelenül meg kell állapitanunk: a társadalmi munka termelékenységének növekedéséről szóló gazdasági törvény hatásából adódó objektiv tendencia az, hogy szüntelenül javitani kell az összes gyártmányok minőségét. Minthogy a szocialista társadalom végső célja minél teljesebb mértékben kielégiteni a lakosság anyagi és szellemi szükségleteit, a termékminőség állandó javitása a nemzetgazdaságfejlesztés, s főként az iparfejlesztés átfogó folyamatában — központi feladat. Pártunk és államunk köztudomásulag töretlenül előmozditja a müszaki haladást minden téren, tökéletesiti a termelés irányitását és szervezését, szorgalmazza a rendszeres szakmai továbbképzést, s mindezek folytán megvannak a lehetőségek a termelés mennyiségi és minőségi növeléséhez egyaránt.

Nicolae Ceaușescu elvtárs, az RKP X. kongresszusán a minőség és a hatékonyság összefüggéseit taglalva világosan rámutatott, hogy a termékek minőségének javitása, kiváló müszaki-gazdasági jellemzőkkel biró termékek előállitása — legyen elsődleges törekvése, legfontosabb feladata a minisztériumoknak és az ipari fővállalatoknak, az állami- és pártszerveknek, a gazdasági egységeknek, szocialista iparunk összes munkásainak, technikusainak, mérnökeinek és szakembereinek.

Mint ismeretes, márciusban törvényt fogadtunk el a termékek minőségének további javitásáról és ellenőrzéséről, amely már önmagában is ékesszólóan tanusitja, hogy a minőség kérdése állampolitika rangjára emelkedett. A termékminőség törvénye és a vele kapcsolatosan utólag kibocsátott szabályozó rendelkezések megteremtették a jogi kereteket ahhoz, hogy a tervezőmunkát és a minőségjavitást országszerte uj alapokra, a nemzetgazdaság müszaki fejlettségi szinvonalának és a növekvő igények szintjének megfelelő alapokra helyezzük.

A jelenkori müszaki-tudományos forradalom következtében a társadalom dinamikus változásokon megy át, a minőség funkciója szükségképpen növekszik. Az emberiség fejlődésének olyan stádiumába jutott, amikor a termékminőség erősen kihat a tömegek életfeltételeire. Az egészség például szorosan kapcsolódik néhány tömegfogyasztási cikk — élelmiszeripari termék, szállitóeszközök, gyógyszerek stb. — minőségéhez. A lakosság jólétére hovatovább kihat a tartós használati cikkek (butor, takaréktüzhely, hütőszekrény, televizió, mosógép, porszivó stb.) minősége, illetve karbantartási költségei.

A minőségnek vannak nemcsak belső, hanem külgazdasági vonatkozásai is. A bővülő nemzetközi gazdasági csere körülményei között a termékminőség lényeges feltétele a versenyképességnek, az egyetemes gazdasági körforgásban való részvételnek. A termelés és a fogyasztás mindinkább tömegjelleget nyer, a minőség szerepe pedig egyre sokrétübb: technikai igényt elégit ki, amennyiben biztositja a gyártmány célszerüségét; gazdasági szerepet tölt be, hiszen gazdaságossági feltételeknek kell eleget tennie; szociális szempontoknak felel meg, amennyiben széles körü társadalmi vonatkozásokkal bir. A minőség javitását tehát már eleve dinamikus folyamatként kell felfogni. Ennek nélkülözhetetlen összetevői a következők: tudományos kutatómunka, az uj termék tervezése és gyártása, kiváló technológia, az uj termék forgalmazása. Mindezeket a „minőség spirálisa" gyüjtőfogalommal jelöljük.

Időszerű és egyben távlati kérdés

A minőség alakulásával összefüggő müveletek és tevékenységek végrehajtásához mindenekelőtt pontosan körül kell határolnunk a feladatokat. Ezeket a **minőségjavitás programja** foglalja magába, amely 1971-től kezdve szerves része lesz a nemzetgazdaságfejlesztés ötéves tervének. Talán nem érdektelen megemlitenem néhány, a program szempontjából számba jöhető problémát. A piackutatás és forgalmazás feladata meghatározni a keresletet, továbbá a gyártmány minőségét, amely a vásárlók igényeinek és a gazdaságossági tényezőknek az egyeztetéséből adódik. De a minőségi szint megszabásában természetesen közremüködik a vállalat minden fontosabb szektora.

A tervezőszektor feladata a minőségi követelményeknek megfelelő gyártmányokat tervezni, a minőségi jellemzőket a gazdaságossági tényezőkkel szoros összhangban meghatározni, előállitani a prototipust, majd pedig a kipróbálás után véglegesiteni a tervdokumentációt.

A technológiai szektor ezzel összefüggésben összeállitja a gyártási dokumentációt, gondoskodik a tervezett minőségi szint megvalósitásáról, kiválasztja a minőségi követelményeknek és az előirásoknak legjobban megfelelő gépeket és felszerelést.

A gyártási osztályokon a gyártmányt mind a megmunkálás, mind pedig a szerelés szakaszában az összes minőségi követelmények szem előtt tartásával állitják elő, megszervezik az összes müveletek minőségi önellenőrzését és ellenőrzését.

A program keretében az ellenőrző szervekre igen jelentős kötelezettségek hárulnak. Mégpedig az, hogy kövessék nyomon a gyártási folyamatba kerülő nyers és segédanyagok minőségét, ellenőrizzék a gyártási folyamat müveleteit, kisérjék figyelemmel a müszaki tervdokumentáció betartását. Szuróprobával hajtsanak végre megfelelő ellenőrzéseket, gondoskodjanak a minőséggel kapcsolatos statisztikai adatok hasznositásáról, elemezzék a selejtet, a javitásokat és az ebből adódó veszteségeket. A müszaki szolgáltatási szektor ismertesse a vásárlóval a használati utasitásokat, bocsásson a rendelkezésére pótalkatrészeket, végezze a javitásokat a garanciaidőben, tájékozódjék a gyártmány használatának, illetve fogyasztásának körülményeiről és ennek birtokában végezzen gazdaságossági számitásokat.

Természetesen a többi vállalati szektornak is vannak teendői a program keretében.

Csupán vázolni próbáltuk a minőségjavitási program kérdéskörét. Nyilvánvaló, hogy a vállalatvezetőségnek a gazdaságvezetési tudomány eredményeinek birtokában kell megragadnia és megoldania a problémát.

A vállalatvezetőség támogasson minden akciót a programmal kapcsolatosan, segitse az összes szektorokat és a minőségmérleg alapján döntsön a gyártáshoz kapcsolódó minőségi stratégia kérdéseiben. Kétségtelenül igen fontos szerepet kap a minőséggel kapcsolatos általános hozzáállás, a vállalatvezetőség viszonyulása a kérdéshez. A számba jöhető akciók: szakelőadások a felelős tényezőknek, tájékoztató kurzusok a kivitelező szakemberállomány számára.

A minőség állandó javitásáért folyó küzdelem bonyolult és komplex kérdéseket vet fel, ezért a feladatoknak csak ugy tehetünk eleget, ha minden tényező, minden dolgozó, kezdve a tervezéstől, a gyártáson át, az eladásig, maximális figyelmet fordit e nagyszabásu program megvalósulására, s igyekszik elősegiteni azt.

TÖVISSI LAJOS,
a gazdaságtudományok doktora

(Megjelent az Előre november 13-i számában.)

Sokat ígérő intézkedések

Az Épületelemgyárban az alapszervezet kommunistái a beszámoló- és vezetőségválasztó közgyülésen, elemezték az eltelt időszak termelési eredményeit és intézkedéseket hoztak, amelyek gyökeres változást igérnek.

A pártszervezet élére uj vezetőség került, amely igyekszik ugy irányitani a munkát, hogy az idén már harmadszor átszervezett vállalatban — jelenleg a fővárosi IIPCB védnöksége alá kerültek — zökkenőmentes legyen a tevékenység.

Előljáróban említést tettünk arról, hogy uj vezető szerv került a 44 tagu alapszervezet élére. Vajon miért nem választották meg az itteni kommunisták ujra Lebejoana Ioan titkárt és a többi volt büró tagot? A válasz kézenfekvő. Ha el is fogadjuk azt, hogy a terv nem teljesitése főként objektiv okoknak tulajdonitható, nem tekinthetünk el a volt alapszervezeti büró hiányosságaitól. Két esztendeje, hogy egyetlen hónapban sem sikerült teljesiteniök a termelési előirányzatokat. Ebben az esztendőben például a tizhavi eredményekről szóló kimutatás azt tanusitja, hogy össztermelési előirányzatukat 76,4, a munkatermelékenységgel kapcsolatos mutatót pedig 96,5 százalékban valósitották meg. A volt büró ugymond belenyugodott a helyzetbe, engedékeny, nemtörődöm magatartást tanusitott a létező hiányosságokkal szemben. Furcsáljuk például azt, hogy nem figyeltek fel a sorozatosan elkövetett fegyelmi kihágásokra. Ebben a vállalatban már szinte szokássá vált az, hogy egyes alkalmazottak ismételten hiányoztak a munkából, mások szeszes italt fogyasztottak a gyártelepen, visszaéltek a munkaerőhiánnyal. A volt büró és a volt szakszervezeti bizottság pedig ahelyett, hogy rendet teremtett volna, attól tartva, hogy elvesztik a munkásokat inkább szemet hunytak az emlitett rendellenességek fölött.

A legutóbbi pártgyülésen Groșan Mihai, Tilcea Iordan és más kommunisták jogosan birálták az alapszervezet régi vezetőségét azért, hogy elhanyagolta a tagfelvétel kérdését, noha a gyártelepen számos olyan dolgozó akad, aki méltó lenne a párttagságra. Az ilyen irányu gyenge munkát tükrözi az, hogy egész éven át mindössze két uj tagot vett fel az alapszervezet. Hiányzott az embertől-emberig terjedő politikai-nevelő munka, a faluijság sem töltötte be kellőképpen hivatását stb. Feleslegesnek tartjuk tovább sorolni a volt büró fogyatékosságait, hiszen mindez már a multé. Tény az, hogy az alapszervezet kommunistái jól tájékozódtak, amikor olyan kommunistákat választottak az uj büróba, akik már az eddigiek során is kezdeményező készségről tettek tanubizonyságot.

Bármennyire is munkaszerető emberek, csodákat nem müvelhettek. Az indulás mindenesetre jónak igérkezik. Ciul Teodor, az alapszervezet uj titkára és a többi négy bürótag helyesen ismerte fel azt, hogy csakis ugy tudnak hatékonyabb munkát kifejteni, ha lényegesen megerősitik az alapszervezetet és következetesen érvényre juttatják a kommunisták kollektiv bölcsességének hasznositását. Ennek első feltétele, hogy uj tagokkal erősitsék soraikat. Behatóan tanulmányozták a tényleges lehetőségeket és arra a következtetésre jutottak, hogy még ebben az esztendőben több uj tagot vehetnek fel. Ennek érdekében konkrét feladatokat jelöltek ki a legtapasztaltabb párttagok számára, hogy segitsék felkészíteni a felvételüket kérő dolgozókat. Ugyancsak az uj büró érdeme az is, hogy határozott lépéseket tettek a fegyelem megszilárditása érdekében. Látványos eredményekről még nem beszélhetünk, de a fegyelmi helyzet máris javuló tendenciát mutat. Értékes kezdeményezések születtek a termelési nehézségek megoldása tekintetében. A vállalat hamarosan több nagykapacitásu berendezést és szállitó eszközt kap, jobb lesz az anyagellátás. Szükség is van erre, hiszen az aradi Épületelemgyár nagymértékben hozzá kell járuljon a nagyiramu épitkezés eredményességéhez. És ezt a nagyszerü feladatát csak akkor valósithatja meg a vállalat, hogyha hónapról-hónapra ütemesen teljesiti termelési előirányzatát. Ebben pedig nagy szerepe van a pártalapszervezetnek.

Biztató az uj büró kezdeményező készsége, tenniakarása. Reméljük ezt nem szalmalángként könyvelhetjük el.

(schiff—hegedüs)

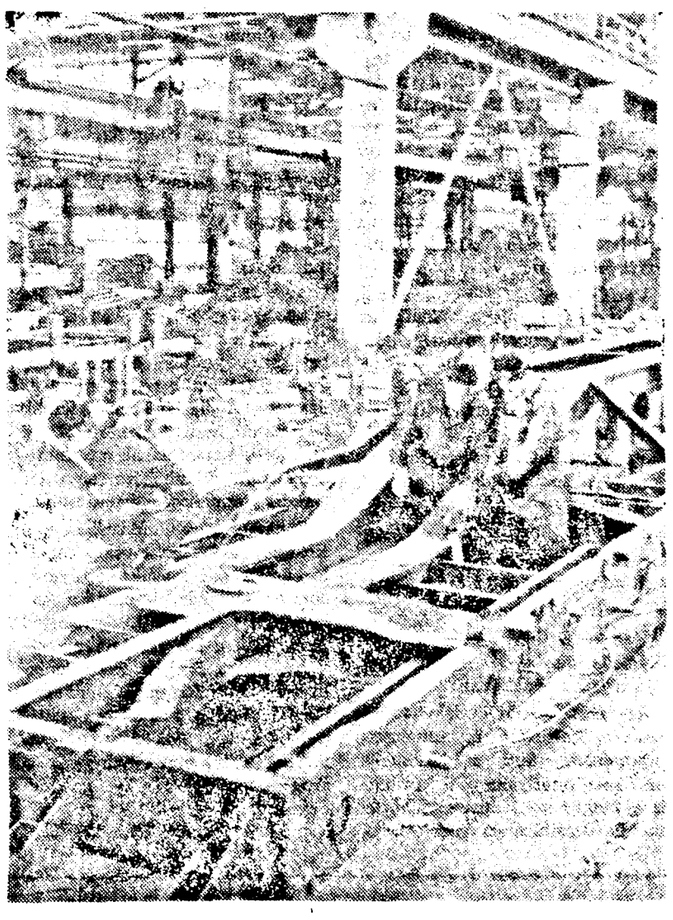

Vagongyár — anyagszabászati részleg (CIOCAN CONSTANTIN felvétele)

A Textilipari Kutatóintézet szakemberei, együttműködve a bukaresti 1. sz. gyapjuszövő kombinát mérnökeivel és technikusaival, több nagy müanyagszáltartalmu férfi- és női ruhaszövetet állitottak elő.

Addig, amig a régebbi szöveteknek csak mintegy 45—55 százaléka volt müanyagszál, az uj szövetek müanyagszáltartalma a 70 százalékot is eléri, ami növeli az uj termékek gyürhetetlenségét és tartósságát, nem is beszélve a fokozott gyapjumegtakaritásról.

NEMZETKÖZI ÉLET

A román kormányküldöttség látogatása Vietnam DK-ban

HANOI. — Corneliu Vlad, az Agerpres tudósitója közli:

Gheorghe Rădulescu elvtárs, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának és Állandó Elnökségének tagja, a Minisztertanács alelnöke, aki román kormányküldöttség élén látogatást tesz Vietnam DK-ban, Haiphong vendége volt.

A román kormányküldöttség vezetője Le Thanh Nghi elvtársnak, a Vietnami Dolgozók Pártja KB Politbürója tagjának, a kormány alelnökének és más vietnami hivatalos személyeknek a kiséretében városnéző körutat tett, megtekintette a kikötőt és az utóbbi évek amerikai bombázásai következtében sokat szenvedett Ha Ly gyárnegyedet. A román vendég nagy elismeréssel nyilatkozott Haiphong védőinek hősi harcáról az imperialista agresszió ellen, valamint a város ujjáépitésére és további fejlesztésére irányuló tevékenységéről.

A román kormányküldöttség vezetője ezután részt vett azon a vacsorán, amelyet a Haiphong tartományi pártbizottság és közigazgatási bizottság adott tiszteletére Do Szon üdülőhelyen. A vacsorán részt vett Radu Constantinescu, a gazdasági és müszaki együttmüködési és kooperációs kormánybizottság alelnöke, Constantin Băbeanu, Románia hanoi nagykövete, a román küldöttség több tagja és tanácsosa. Részt vett Le Thanh Nghi helyettes miniszterelnök, Ngo Minh Loa közélelmezési miniszter, a haiphongi helyi hatóságok képviselői.

Ezutan a vendégek látogatást tettek Ha Long öbölben. A látogatások során Gheorghe Rădulescu elvtársat és a többi román vendéget mindenütt meleg, baráti fogadtatásban részesitették a hatóságok és a lakosság.

Baráti találkozó moszkvai nagykövetségünkön

Teodor Marinescu, Románia Szocialista Köztársaság moszkvai nagykövete kedd délután baráti találkozót rendezett a nagykövetség termeiben. A találkozón bemutatták az Alexandru Sahia studió filmjét az A. N. Koszigin vezette szovjet párt- és kormányküldöttség romániai hivatalos baráti látogatásáról.

A meleg, baráti légkörben lezajlott találkozón részt vett V. I. Konotop, az SZKP KB tagja, a Szovjetunió Legfelsőbb Szovjetje Elnökségének tagja, a Szovjet—Román Baráti Társaság központi vezetőségének elnöke, K. V. Ruszakov, az SZKP KB külügyi osztályának vezetője, N. P. Firjubin helyettes külügyminiszter és más hivatalos személyek.

Jelentések a kambodzsai és a dél-vietnami harcokról

PNOM PENH. (Agerpres).

A kambodzsai népi ellenállási erők a 7 .számu országuton Prey Totum faluban bekeritették a Lon Nol-csapatok Kompong Cham város felé nyomuló csaknem 3000 katonáját — jelentik a hirügynökségek. Legutóbbi hirek szerint a Pnom Penh-i adminisztráció 33 000 katonája teljesen elszigetelődött hátvédjeitől, minthogy a hazafiak felrobbantották a Pnom Penhtől 50 kilométerre lévő Batheay hidat. Politikai megfigyelők szerint a hazafiak erős támadásai miatt a Lon Nol-csapatok nem tudják megindítani a fővárostól északra tervezett offenzivájukat.

☆

PNOM PENH. (Agerpres).

A hirügynökségek jelentése szerint a saigoni csapatok több zászlóalja páncélosok, repülőgépek és helikopterek bevetésével uj frontot nyitott meg Kambodzsában. A saigoni csapatok Ratanakiri tartományban hatoltak be Khmer területre és Lomphat tartományi főváros közelében megütköztek a népi ellenállási erők alakulataival.

☆

SAIGON. (Agerpres).

A dél-vietnami hazafias erők keddre virradó éjjel megtámadták a Bien Hoa-i amerikai-saigoni légitámaszpontot és a saigon közelében lévő Long Binh-i amerikai főhadiszállást. A támadás a fővárost az emlitett helységekkel összekötő főutvonal mentén elhelyezett amerikai katonai berendezések ellen irányult. Hirügynökségek szerint az utóbbi időben Saigon közelében ezek voltak a legerősebb támadások.

Keddre virradó éjjel a hazafiak aknatüzzel árasztották el a Hue volt császárváros közelében lévő amerikai hadállást is.

ENSZ — A Biztonsági Tanács folytatja a vitát Rhodésiával kapcsolatban

NEW YORK. (Agerpres).

Kedd délután összehivták az ENSZ Biztonsági Tanácsát, hogy folytassa a vitát a rhodésiai helyzetről és a rhodésiai rasszista rendszer ellen foganatositandó ENSZ-intézkedésekről.

A Biztonsági Tanács az afro-ázsiai államok — a tanács nem állandó tagjai — és Anglia közötti tanácskozások nyomán kidolgozott határozati javaslat alapján vitatja meg a kérdést. A határozattervezet felhivja a brit kormányt, sürgős és hathatós lépésekkel vessen véget a rhodésiai rasszista kisebbség illegális zendülésének és tegye lehetővé a rhodésiai nép számára önrendelkezési jogának gyakorlását. A dokumentum ugyanakkor állást foglal amellett, hogy tartsák fenn a salisburyi rezsim elleni jelenlegi szankciókat. Ezek előirják, hogy az államok szüntessenek meg mindennemü diplomáciai, konzuli, kereskedelmi és más kapcsolatot Rhodésiával. A tervezet felkéri az államokat, hogy teljesitsék a Biztonsági Tanács összes határozatait, és elitéli azokat az államokat, amelyek továbbra is politikai, gazdasági segélyben és erkölcsi támogatásban részesitik Ian Smith törvénytelen rendszerét.

A Nyugat-európai Unió parlamenti gyűlésének ülésszaka

PÁRIZS. (Agerpres).

A Nyugat-európai Unió parlamenti gyülésének ülésszakán Gaston Thorn, e szervezet soros elnöke, Luxemburg külügyminisztere hangsulyozta, hogy véleménye szerint, a jelenlegi nemzetközi helyzet eléggé kedvező ahhoz, hogy az európai államok megvitassák az összeurópai biztonsági konferencia előkészitésének kérdéseit.

Gaston Thorn szerint hasznos volna „előzőleg megegyezni az értekezlet tárgykörét illetően" és az olyan elveket illetően, mint „az államok belügyeibe való be nem avatkozás". Végül Gaston Thorn annak a szükségességét hangsulyozta, hogy a konferencia ne legyen „tömbök közötti megbeszélés".

ÚJ IDEIGLENES REGIONÁLIS PARANCSNOKSÁG VEZETI SZIRIÁT

DAMASZKUSZ. (Agerpres). Amint a damaszkuszi rádió közölte, Hafez Asszad tábornok hatalomátvétele után feloszlatták a Szíriai Baath Párt régi vezetőségét és ideiglenes, uj regionális parancsnokságot létesitettek. A rádió szerint az uj, ideiglenes regionális parancsnokság vezeti Sziriát, amig megválasztják a Baath Párt állandó országos vezetőségét. A nyilatkozat rámutat, hogy Sziriában megalakitják a Haladó Front kormányát, s abban részt vesznek majd a Hafez Asszad tábornok köré tömörült elemek, a kommunista párt és más sziriai haladó erők képviselői. Ugyanakkor összehivják a Sziriai Baath Párt regionális országos kongresszusát, hogy kijelölje a regionális parancsnokságot, amely kinevezi majd az államfőt és a miniszterelnököt. A kongresszus összehivásának időpontját nem közölték.

A damaszkuszi rádió rámutat, hogy az uj sziriai vezetők mélyiteni fogják a kapcsolatokat az arab országokkal, főként az Egyesült Arab Köztársasággal. A damaszkuszi ideiglenes regionális parancsnokság rokonszenvvel és derülátóan itéli meg az EAK, Libia és Szudán közti szövetség megteremtését, és sikraszáll azért, hogy Sziria megtalálja „természetes helyét" ebben a szövetségben.

A nyilatkozat támogatja a palesztinai ellenállási mozgalmat, s rámutat, hogy Sziria erőfeszitéseket tesz az összes palesztinai szervezetek egyesitéséért.

Külső vonatkozásban Sziria fejleszteni fogja kapcsolatait a szocialista országokkal.

Nemzetközi hirügynökségek jelentései szerint a Baath Párt arabközi parancsnoksága Beirutban kiadott közleményében „törvénytelennek" tartja a damaszkuszi ideiglenes regionális parancsnokság megalakitását.

Amint a MEN hirügynökség irja, Hafez Asszad tábornok előreláthatólag két napon belül megalakitja az uj kormányt.

KÜLFÖLDI TÁVIRATOK

BERLIN

Ştefan Deju, az Agerpes tudósitója jelenti: A Lipcsei Szász Tudományos Akadémia november 14-i ülésén Dr. H. Costin Schwabe, az Akadémia elnöke átfogó előadásban ismertette C. Nenițescunak, a jeles román tudósnak, az akadémia egykori tagjának személyiségét.

Az akadémia ülésén tiszteletbeli meghivottként részt vett Nicolae Ghenea, Románia Német DK-beli nagykövete.

LONDON

Az egy hete sztrájkoló több mint 100 000 brit bányász egyharmada a követelések részleges teljesitése után felvette a munkát. Walesben azonban hozzávetőleg 30 000, Doncasterben pedig 17 000 bányász továbbra is sztrájkol, s valamennyi követelése teljesitését igényli. Hasonló álláspontra helyezkedett mintegy 21 000 skóciai bányász is.

GENF

Kedden megkezdődött Genfben a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Igazgató Tanácsának 181. ülésszaka. Napirenden szerepelnek az alkalmazottak munkaviszonyaival és a szervezet általános konferenciája ülésszakának előkészitésével kapcsolatos kérdések.

PRÁGA

Csehszlovákiában már egyetlen kolerás megbetegedés sincs, s ezt az ország az Egészségügyi Világszervezettel is közölte — jelenti a CTK.

A csehszlovák hivatalos szervek egyben megcáfolták azt a híresztelést, hogy a Vojany villamoserőmü építőtelepén kivül is volt kolerás megbetegedés az országban.

ANKARA

A török minisztertanács Suleyman Demirel miniszterelnök elnökletével tartott ülésén több törvénytervezetet és inditványt vizsgált meg, köztük a büntetőtörvénykönyv 9. szakaszának módosító inditványát. Az inditvány szerint az erőszakkal vagy fegyverrel történt repülőgép-eltéritések nem minősülnek politikai, illetve katonai büncselekménynek hanem közönséges büncselekménynek.

NEW YORK

November 14 óta nagy tüzvész pusztit Dél-Kaliforniában. A már 144 négyzetkilométerre kiterjedt tüz eloltását nagyban megnehezíti az erős szél és a terület járhatatlansága.

LOS ANGELES

Véget ért annak a pernek egyik fontos fejezete, amelyet a Sharon Tate szinésznő és hat más személy 1969 augusztusi meggyilkolásával vádolt hipicsoport ellen inditottak. A 22 hete tartó perben kihallgattak több mint 80 tanut, köztük Linda Kasabiant, a hipitelepnek azt a tagját, akinek vallomását rendkivül terhelőnek tartják a vádlottakra nézve. A vád egyben többszáz bizonyitékot hozott fel a vádlottak ellen, többek között 73 szines fényképet a hipik kegyetlen cselekedeteiről és különféle bünjelekről. A védelem tanuinak kihallgatását csütörtökön kezdik meg.

LA PAZ

Bolivia kormánya ugy döntött, hogy állami ellenőrzés alá helyezi a Társadalmi Kutatások és Akciók Intézetét. Ezen kivül az oktatás beruházásainak fokozatos növelését előirányzó törvényerejü rendeletet is jóváhagyott. A Diario lap a kormány jelentős társadalmi-politikai és a nép többségének érdekét szolgáló lépésének tartja ezeket az intézkedéseket.

PRÁGA

A CTK hirügynökség jelentése szerint a Csehszlovák SZK Külügyminisztériumának képviselője tiltakozó jegyzéket nyujtott át az USA prágai nagykövetsége képviselőjének az ország nyugati határának megsértéséért. A jegyzék rámutat, hogy egy amerikai helikopter két izben behatolt Csehszlovákia légterébe.

MEMPHIS

A Tennessee államlbeli Memphisben kongresszust tartott a rasszista nézeteiről ismert George Wallace alabamai kormányzó vezette ugynevezett független párt. Amerikai sajtóvélemények szerint a kongresszus célja fellenditeni a párt tevékenységét az 1972. évi elnökválasztásokra.

A hirmagyarázók nem tartják kizártnak, hogy Wallace ujból jelölteti magát az elnöki tisztségre.

Kelet-Pakisztán

A katasztrofális ciklon pusztitása

- **100 000 halálos áldozat**
- **Kétmillió ember hajléktalan**
- **Járványveszély**

GENF. (Agerpres).

A Pakisztáni Vöröskereszt hivatalosan közölte a Genfi Vöröskereszt Társaságok Ligájával, hogy a Kelet-Pakisztán partjain pusztitó ciklonnak 100 000 halálos áldozata van. Kétmillió ember hajléktalan maradt. A Pakisztáni Vöröskereszt megujitotta azt a kérelmét, hogy a természeti csapás sujtotta lakosságnak adjanak sürgős segitséget közszükségleti cikkekben, elsősorban tifusz és kolera elleni vakcinát.

Mint ismeretes, Pakisztánban a kolera állandó helyi járvány: 1968-ban 3156 esetről számoltak be, 600 halálos kimenetelü volt, 1969-ben 6500 megbetegedés történt, 1500-an meghaltak. Ez év első hat hónapjában 1500 megbetegedést tartottak nyilván, 500-an meghaltak. A mostani katasztrófa azzal fenyeget, hogy a kolera endemiás betegségből járvánnyá fajul.

A Luna-17 szovjet automata állomás simán leszállt a Holdra

MOSZKVA. (Agerpres).

A Luna—17 szovjet automata állomás november 17-én, bukaresti idő szerint 5 óra 47 perckor simán leszállt a Holdra az Esők Tengere körzetében. Az állomás leszállási lépcsőfokára a Földről irányitott Lunohod—1 készülék volt rögzitve. A TASZSZ megjegyzi, először fordul elő az ürhajózás történetében, hogy egy önműködő készüléket helyeztek a Holdra és ez megkezdi kutatási programjának végrehajtását.

November 16-án a Hold körüli térségben manóverezést hajtottak végre, hogy a Luna—17 állomás az előre kijelölt helyen leszállhasson a Holdra. Ennek eredményeképpen az állomás elliptikus pályára helyezkedett, amelynek legkisebb távolsága 19 kilométerre volt a Holdtól.

A holdraszállás és az állomáson lévő készülékek működési módjának ellenőrzése után, bukaresti idő szerint 8 óra 28 perckor Földről adott parancsra a Luna—17 automata állomásról levált a Lunohod—1 készülék, amely egy nyolckerekü alváz segitségével halad a Föld természetes bolygóján. A Lunohod—1-en és a leszállási lépcsőfokon a Szovjetunió állami zászlói és cimeres lobogói, valamint egy V. I. Lenint ábrázoló dombormü található.

A Hold felszinén, a leszállási helytől különböző távolságokban végzendő tudományos kutatásokhoz és az üzemeltetési tulajdonságok ellenőrzésére a Lunohod—1-et tudományos készülékekkel, irányitó müszerekkel és rendszerekkel, a rádiókapcsolatokhoz és a televiziós megfigyeléshez szükséges készülékekkel szerelték fel. Ezenkivül a magánjáró készülékre francia gyártmányu lézerreflektort szereltek.

A magánjáró készülék, irányitását a nagy távolságu kozmikus kapcsolatok központja végzi a Földről, felhasználva a készülék helyzetéről és a holdfelszini környezet domborzatának jellegzetességeiről televizió segitségével nyert adatokat. A telemetrikus adatok szerint a Lunohod—1 készülékei normálisan müködnek.

A Luna—17 az utóbbi három hónap leforgása alatt már a harmadik szovjet holdkisérlet. Mint ismeretes, a Luna—16 kőzetmintákat hozott a Holdról, a Szonda—8 körülrepülte Földünk természetes utitársát...

A Lunohod, az első holdterepjáró robot-laboratórium megkezdte a holdkutatást

A tudósok és a közvélemény egyaránt érdeklődéssel várja az ujabb ürpremiert: a nyolckerekü, magánjáró robot-laboratórium utját a holdfelszinen.

Magánjáró automata laboratóriumokkal sokkal nagyobb területet lehet felkutatni, sokkal több tudományos kutatást lehet végrehajtani a Holdon. A Hold szerkezetének és kialakulásának néhány kérdését egyébként földi viszonyok között nem is lehetne érdemlegesen tanulmányozni, olyan óriási mennyiségü kőzetminta kellene hozzá, amennyit lehetetlen a Földre hozni.

Amint a TASZSZ tudományos hirmagyarázója rámutat aligha lehetne felmérni, milyen lehetőségeket tár fel a Lunohod a tudomány előtt. Annyi azonban máris bizonyosra vehető, hogy a szovjet tudósok és technikai szakemberek a Luna—17 kisérlettel ujabb fontos kozmikus adatok birtokába jutnak.

A magánjáró holdkutató automata megszerkesztése nehéz tudományos és technikai feladat volt. Először is, igen kisméretü és csekély sulyu „holdterepjárót" kellett előállitani és Luna-állomással a Hold felszinére juttatni. A Lunohod konstrukciója természetesen megfelel a sajátos holdbeli terepviszonyoknak. Köztudomásu, hogy a tudósok a „holdterepjáró" különböző változatait tanulmányozták és tanulmányozzák. Felmerült lépkedő, lánctalpas, kuszó, ugró, kerekes stb. jármü szerkesztésének gondolata. Nem volt könnyü probléma a vákuumban, nagy hőmérsékletingadozások mellett és különleges gravitációs körülmények között is kifogástalan hajtómüvet előállitani. A terepviszonyok is sok nehézség elé állitották a konstruktőröket, hiszen a robotnak biztonságosan át kell kelnie kráterekeu, szakadékokon, kőzettömegeken.

Miután a konstruktőrök mindezeket a kérdéseket megoldották és a Lunohodot megszerkesztették, más szakemberek megfelelőképpen felszerelték, kőzettanulmányozó szerkezetekkel, telemetrikus és televiziós készülékekkel látták el.

1970. november 17. A Holdon megindult a Lunohod, az első holdterepjáró, hogy ujabb adatokkal szolgáljon az embernek Földünk természetes utitársáról. Az emberiség ujabb lépést tett a Hold titkainak megismerése felé — hangsulyozza befejezésül a TASZSZ hirügynökség tudományos komentátora.

A román-bolgár testvéri barátság jegyében

Országunk párt- és kormányküldöttsége, Nicolae Ceaușescu elvtársnak, a Román Kommunista Párt főtitkárának, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsa elnökének a vezetésével mai kezdettel hivatalos látogatást tesz Bulgária Népköztársaságban.

A romániai és bulgáriai közvélemény nagy érdeklődéssel és megelégedéssel várja a magas szintü román—bolgár baráti találkozót, mindenekelőtt azért, mert a román párt- és államvezetők bulgáriai látogatása jelentős esemény a két ország és nép testvéri kapcsolatainak fejlődésében. Mint ismeretes, a látogatás során aláirják a Románia Szocialista Köztársaság és Bulgária Népköztársaság közötti uj barátsági, együttmüködési és kölcsönös segitségnyujtási szerződést. Ez a dokumentum szentesiteni fogja a kétoldalu kapcsolatok minőségileg magasabb foku szakaszát, s megnyitja az utat a gyümölcsöző román—bolgár szövetség és együttmüködés további erősitésére.

A szabadságért és nemzeti függetlenségért vivott harc éveiben mélyen gyökerező hagyományos román—bolgár kapcsolatok a szocializmus körülményei között uj távlatokat és tartalmat nyertek és nyernek, megvalósitva Románia és Bulgária között, a román és a bolgár nép között a a közeledés, a kölcsönös tisztelet és megértés magas fokát. E barátság tartós alapja a társadalmi rendszer, az alapvető célok és törekvések közössége, a marxizmus-leninizmus és a proletár internacionalizmus elvei.

E kapcsolatok szilárdulásához kétségkivül jelentősen hozzájárult a Román Kommunista Párt és a Bolgár Kommunista Párt szoros együttmüködése, a román és a bolgár párt- és államvezetők, valamint más felelős tényezők közötti közvetlen és gyümlöcsöző kontaktusok, amelyeknek jelentőségét és hasznosságát hiven tükrözi a román—bolgár kapcsolatok állandó fejlődése.

Egészében vagy konkrét formáiban tekintve a román—bolgár együttmüködés gazdag és dinamikus, minden területen sikeresen folyik, mégpedig a nemzeti függetlenség és szuverénitás a jegyenlőség, a belügyekbe való be nem avatkozás és a kölcsönös előnyök elvei szellemében.

A román és a bolgár ipar és mezőgazdaság gyors ütemü fejlődése reális alap volt a gazdasági együttmüködés állandó fokozására és bővitésére. A kereskedelmi csere volumene például 1965 és 1969 között körülbelül 2,4-szeresen növekedett, erre az évre pedig mintegy 17 százalékos ujabb növekedés várható tavalyhoz képest.

Pozitiv eredmények születtek a gazdasági együttmüködés és kooperáció teren is olyan változatos szektorokban, mint a gépgyártás, kohászat, vegyészet, kőolajipar, villamosenergia-ipar, szállitás, épitkezés, stb. A kétoldalu együttmüködésnek további gazdag tartalmat kölcsönöz majd a dunai Islaz—Szomovit hidroenergetikai komplexum távlati megvalósitása. Ez a jelentős létesitmény örvendetes módon fogja egyesiteni mindkét nép alkotó erőfeszitéseit Románia és Bulgária gazdasági fejlődése és felvirágzása érdekében.

Egyidejüleg bővültek a tudományos, kulturális és müvészeti kapcsolatok, ami a kölcsönös jobb megismeréshez, a román és a bolgár szellemiség tárházának hasznositásához vezetett.

A román—bolgár együttmüködés ügye kedvező talajra talált a nemzetközi problémák sikján is.

Románia és Bulgária, a két szomszédos és baráti ország, amelynek a századok folyamán közös történelmi sors jutott osztályrészül, és amely ma egyaránt az uj társadalmat épiti, napjainkban aktivan hozzájárul a balkáni jószomszédság, bizalom és egyetértés légkörének megteremtéséhez, az enyhülés és az összes államokkal való együttmüködés ügyéhez, függetlenül az államok társadalmi berendezkedésétől, a biztonság szavatolásához kontinensünkön és világszerte, a jelenkori emberiség haladásához.

E realitások fényében a Nicolae Ceaușescu elvtárs vezette román párt- és kormányküldöttség bulgáriai látogatása különleges jelentőségü, értékesen hozzájárul a két szocialista testvérország, a Román Kommunista Párt és a Bolgár Kommunista Párt barátságának és együttmüködésének sokoldalu fejlesztéséhez a két nép érdekében, a szocializmus és a béke ügye érdekében.

NICOLAE VAMVU

Vörös Lobogó szerkesztősége: Republicii ut 81. szám. Telefon: 24-14, 16-92, 30-87, 35-69, 46-74. Kiadóhivatal: 28.34. Nyomdai 30-93, 20-77. Tip. I.P.B.A. 40 168